

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/42/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6315208579
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6315208579.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci starostlivosti o C. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., M. XX/XX, v konaní zastúpená do 10. 06. 2016 kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dieťa rodičov - matky P. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. nad W. č. XXX a otca E. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., M. XX/XX, o návrhu otca na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 8P/247/2015-70 zo dňa 26. 04. 2016,

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Brezno č. k. 2P/128/2013-88 zo dňa 11. 12. 2013 vo výroku o výživnom na maloletú tak, že od 16. 11. 2015 zvýšil vyživovaciu povinnosť matky voči maloletej zo sumy 57 € na 80 € mesačne, ktoré je matka povinná platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci dopredu k rukám otca maloletej. Vo zvyšku návrh otca zamietol.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia okresný súd uviedol, že návrh otca na zvýšenie výživného považoval čiastočne za dôvodný, nakoľko došlo k podstatnej zmene pomerov na strane všetkých účastníkov, najmä však na strane maloletej, ktorá je približne o tri roky staršia, začala nosiť dioptrické okuliare, navštevuje tretí ročník strednej školy mimo miesta bydliska, začala sa skladať na stužkovú - s čím podstatne vzrástli výdavky na jej výchovu, výživu, všestranný rozvoj a starostlivosť o zdravie. Konštatoval, že sa zmenili pomery aj na strane otca maloletej, ktorý v čase pôvodnej úpravy výživného bol nezamestnaný, v súčasnosti pracuje a trvá mu naďalej vyživovacia povinnosť k maloletému Q. nar. XX., na ktorého prispieva výživným 57 € mesačne. K zmene pomerov došlo podľa okresného súdu aj na strane matky maloletej, ktorá oproti roku 2011 dosiahla vyšší príjem z podnikania a naďalej jej trvá ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému X. Q., ktorý jej bol zverený do starostlivosti a na ktorého otec prispieva ako je vyššie uvedené výživným vo výške 57 € mesačne. O výške vyživovacej povinnosti rozhodol okresný súd s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletej, ako aj na možnosti a schopnosti jej matky a možnosti a schopnosti, majetkové pomery a osobnú starostlivosť otca. Výživné zvýšil na maloletú od 16. 11. 2015, teda odo dňa, kedy otec maloletej doručil súdu návrh na zvýšenie výživného.

3. Za obdobie od 16. 11. 2015 do dňa vyhlásenia dokazovania vo veci za skončené, vznikol matke dlh na zročnom výživnom vo výške 102,73 €, ktorý dlh súd vypočítal ako rozdiel medzi výživným, ktoré za uvedené obdobie mala matka na maloletú zaplatiť a výživným, ktoré na ňu zaplatila. Tento dlh uložila matke zaplatiť k rukám otca do dňa, kedy maloletá nadobudne plnoletosť, teda do 10. 06. 2016.

4. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 146 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného do 30. 06. 2016 (ďalej v texte „O. s. p.“).

5. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka. Zdôraznila, že dcéra V. v období rozvodu už navštevovala Strednú zdravotnícku školu v N. M. a dôvodom prečo zostala pri otcovi bola práve stredná škola a kamarátky z detstva. Aj keď je dcéra pri otcovi, majú medzi sebou ako matka a dcéra veľmi dobrý vzťah, dcéra ju navštevuje, trávi s ňou sviatky, prázdniny, každý voľný čas si plánujú tak, aby boli spolu aj s bratom X. a nevlastným bratom Y.. Uznáva, že maloletá nosí okuliare, navštevuje tretí ročník Strednej zdravotníckej školy v M. M., do školy dochádza a stravuje sa v školskej jedálni, pričom nespochybňuje výšku cestovného ani stravného. Uznala, že dcéra sa bude skladať na stužkovú, avšak je s ňou dohodnutá, že na vlastné náklady jej zaobstará šaty, topánky a doplnky, čo tiež nie je v dnešnej dobe malá položka. Aj pokiaľ ide o oblečenie na prax v nemocnici v N., toto sčasti zabezpečil otec, ale sčasti i ona, keď jej zakúpila zdravotnú obuv, pracovné biele nohavice s tým, že dcéra bude u nej počas praxe bývať a stravovať sa u nej a bude s ňou aj počas celých letných prázdnin. Okrem toho na dcéru hradí poisťku a v novembri v roku 2015 jej uzatvorila ďalšiu životnú poisťku, ktorú jej platí mesačne vo výške 20,34 €. Pokiaľ ide o jej zárobkové pomery poukázala na to, že jej prevádzka v Q. je od 06. 11. 2014 zrušená s tým, že prevádzkovanie živnosti je náročné, pracuje sama a pokiaľ vlastní šijacie stroje, tieto potrebuje na to, aby mohla podnikáť, a tým si zabezpečuje živobytie pre seba, ale aj pre deti. Na základe daňového priznania za rok 2015 jej ročný základ dane predstavoval sumu 1.877,40 € a po znížení o nezdaniteľnú položku 0 €. Keďže žije sama a nemá životného partnera, musí zabezpečovať všetky výdavky súvisiace s domácnosťou, nakoľko žije v spoločnej domácnosti so synom, ako aj rodičmi, ktorí sú už starí a dosť chorľaví. Podľa nej sa pomery od poslednej úpravy výživného tak podstatne nezmenili, preto navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

6. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť.

7. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že on si vyživovaciu povinnosť voči synovi X. riadne plní. Zdôraznil, že dcéra zostala pri ňom, nakoľko mal pre ňu lepšie výchovné predpoklady. Mal preto podať návrh na zvýšenie už v čase, keď dcéra začala navštevovať strednú školu, avšak v tom čase výdavky jeho príjem pokryl. Odkedy však pracuje na Obecnom úrade v Podbrezovej, rozdiel na výživnom 30-40 € mu chýba, preto s dcérou živia. Poprel, že by matka žila sama, naopak, má priateľa, ktorý jej finančne pomáha. Je tiež spoluvlastníčkou rodinného domu v W., podniká, pričom jej podnikanie nie je ani zďaleka také ťažké ako uvádza, pretože jej zisk nie je ani spolovice zdanený. Spochybňuje preto jej daňové priznania. Trvá na zvýšení výživného na sumu 80 € mesačne.

8. Dňa 10. 06. 2016 nadobudla dcéra C. plnoletosť s tým, že odvolanie matky bolo odvolaciemu súdu predložené dňa 15. 06. 2016, teda v čase, kedy už dcéra C. nadobudla spôsobilosť byť účastníkom konania. V dôsledku toho v rámci odvolacieho konania doručil odvolací súd dcére C. rozhodnutie okresného súdu zo dňa 26. 04. 2016, ako aj odvolanie matky a vyzval ju na vyjadrenie sa k veci. Dcéra C. v písomnom vyjadrení zo dňa 19. 09. 2016 uviedla, že s návrhom otca na zvýšenie výživného nesúhlasí a plne sa prikláňa k odvolaniu matky.

9. Dňom 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte „CMP“), ktorý v zmysle § 395 ods. 1 upravuje, že tento zákon platí aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej v texte len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

12. Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

13. Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

14. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie matky v zmysle § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (á contrario) CSP rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a v tomto rozsahu vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z nasledovných dôvodov:

15. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia pokiaľ ide o zvýšenie výšky vyživovacej povinnosti matky voči dcére konštatoval, že dôvodom pre zvýšenie výživného je najmä podstatná zmena pomerov na strane maloletej, ktorá je o tri roky staršia, začala nosiť dioptrické okuliare, navštevuje tretí ročník strednej školy mimo miesta bydliska, začala sa skladať na stužkovú s čím podstatne vzrástli výdavky na jej výchovu, výživu, všestranný rozvoj a starostlivosť o zdravie. Z obsahu spisu však vyplýva, že už v čase, kedy bola naposledy ustálená vyživovacia povinnosť matky voči maloletej (december roku 2013), táto Strednú zdravotnú školu v M. M. navštevovala a otec hradil už v tom čase v prospech maloletej C. cestovné, stravné v školskej jedálni, ale i odev pre prácu v laboratóriách, náklady spojené so štúdiom, príspevok na stužkovú slávnosť, mobil, a pod.. Uvedené vyplýva z písomného vyjadrenia samotného otca maloletej zo dňa 15. 11. 2013

(č. l. 115 spisu Okresného súdu Brezno č. k. 2P/29/2013). Odvolací súd uznáva, že C. je t. č. staršia, približne o 3 roky, v dôsledku čoho podstatne vzrástli výdavky na jej výchovu, výživu, všestranný rozvoj ako i starostlivosť o zdravie, avšak okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav, ak neprihliadal na výdavky, ktoré v súvislosti so starostlivosťou o ňu poskytuje i jej matka, a to mimo určeného výživného. Okresný súd nevzal do úvahy, ak nemal za preukázané, či matka bude dcére zabezpečovať šaty, topánky, prípadne doplnky a ostatné náklady na stužkovú slávnosť, prípadne či zabezpečovala aj jej oblečenie v súvislosti s praxou v nemocnici v N., a či dcéra C. trávi s matkou spoločné chvíle tak, aby bolo možné konštatovať, že i takýmto spôsobom sa jej matka podieľa na zabezpečovaní vyživovacej povinnosti. Nemožno opomenúť, že v čase poslednej úpravy o výživnom na dcéru bol jej otec nezamestnaný, naopak v súčasnej dobe už pracuje, i keď odvolací súd uznáva, že jeho príjem v roku 2016 predstavoval približne 450 € mesačne. Otec dcéry C. však sám súhlasil s tým, aby vyživovacia povinnosť voči maloletému X. Q., ktorý taktiež pochádza z rozvedeného manželstva rodičov C., prispieval na neho výživným vo výške 57 € mesačne, ak v konaní pred Okresným súdom Galanta bola rozsudkom č. k. 16P/181/2015-45 zo dňa 09. 11. 2015 schválená dohoda rodičov, na základe ktorej došlo k zvýšeniu výživného na maloletého X. na sumu 57 €.

16. Z vyjadrenia otca taktiež vyplýva, že matka nežije sama u svojich rodičov, ale v spoločnej domácnosti s priateľom s tým, že na preukázanie tejto skutočnosti súd nevykonal žiadne dokazovanie, teda, či sa na výdavkoch v spoločnej domácnosti, v ktorej žije matka so svojimi rodičmi, podieľa i ďalšia osoba, prípadne či matka vedie s ďalšou osobou spoločnú domácnosť.

17. Z ust. § 35 CMP vyplýva, že súd je povinný zistiť skutočný stav veci a za týmto účelom je preto povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci (§ 36 CMP). Odvolací súd bol povinný prihliadať i na nové skutkové tvrdenia v zmysle § 63 CMP.

18. Úlohou okresného súdu po zrušení a vrátení veci bude preto opätovne ustáliť výšku vyživovacej povinnosti matky voči dcére, pretože aj odvolací súd sa stotožňuje s právnym záverom okresného súdu, podľa ktorého návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti matky voči dcére je dôvodný. Pri zvýšení výživného je však nevyhnutné prihliadať nielen na vek a odôvodnené potreby oprávneného, teda dieťaťa, ale i na schopnosti, možnosti, majetkové a zárobkové pomery oboch rodičov a zároveň to, či sa rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti podieľa i inou formou na plnení si vyživovacej povinnosti. Za týmto účelom bude vhodné vypočuť i dcéru, ktorá navyše je od 10. 06. 2016 účastníčkou tohto konania, a ktorá môže dostatočným spôsobom objasniť, ako sa ktorý z rodičov podieľa na jej výžive a starostlivosti. Je nevyhnutné, aby vyživovacia povinnosť matky voči dcére, pokiaľ bude zvýšená, bola ustálená zvlášť do dňa, kedy dcéra nadobudla plnoletosť, a len v prípade, ak sa plnoletá dcéra k návrhu otca pripojí, a bude trvať na zvýšení výživného aj po tomto dni, určí sa vyživovacia povinnosť matke samostatne k rukám dcéry. Z jej vyjadrenia zatiaľ vyplýva len toľko, že po oboznámení sa s rozsudkom vo veci samej, ako i odvolaním matky s rozhodnutím okresného súdu nesúhlasí a prikláňa sa k odvolaniu jej matky. Uvedené bude musieť tohto času už plnoletá C. v konaní ako účastníčka konania odôvodniť a v prípade, ak zotrvá na svojom stanovisku, že na zvýšení vyživovacej povinnosti vo vzťahu k jej matke po nadobudnutí plnoletosti netrvá a s návrhom otca od uvedenej doby nesúhlasí, je nutné rozhodnúť o zvýšení vyživovacej povinnosti len do nadobudnutia jej plnoletosti. Súčasne okresný súd rozhodne i o

zročnom výživnom, ktoré ustáli jednak do plnoletosti dcéry a v prípade, ak dôjde k zvýšeniu vyživovacej povinnosti i na čas po nadobudnutí plnoletosti dcéry, rozhodne o zročnom výživnom zvlášť aj za uvedené obdobie.

19. Súd prvej inštancie tak v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia určenia výšky vyživovacej povinnosti matky voči dcére v zmysle ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine a jeho aplikácie, nevykonal aj iné dôkazy, napr. výsluchom dcéry, ktorá je už tohto času aj účastníčkou konania, vo vzťahu k osobným sociálnym zárobkovým a majetkovým pomerom oboch rodičov, vrátane toho ako sa každý z nich na zabezpečení starostlivosti, najmä vyživovacej povinnosti, podieľa. Uvedené je potrebné na zistenie skutočného stavu veci v zmysle § 36 CMP a doplnenie dokazovanie odvolacím súdom nie je účelné a hospodárne nielen vo vzťahu k účastníkom konania, ale presahuje aj rozsah prieskumnej činnosti odvolacieho súdu. Odvolaciemu súdu preto neostávalo iné, ako rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).